

بسم الله الرحمن الرحيم

طراحی واحد یادگیری در آموزش ابتدایی

مصطفی محمدزاده

دکتری تعلیم و تربیت

دانشگاه فرهنگیان مشهد واحد ثامن – زمستان 98

تعریف برنامه ریزی :

برنامه ریزی فرایندی است مداوم، حساب شده و منطقی، جهت دار و دورنگر به منظور ارشاد و هدایت فعالیت های جمعی برای رسیدن به هدف مطلوب

تعریف برنامه ریزی درسی

Curriculum Development

✓ فرایند تدوین برنامه درسی را برنامه ریزی درسی می گویند.

✓ به طراحی فرصت ها، فعالیت ها و تجارب یادگیری برنامه ریزی درسی اطلاق می شود

تعریفی از برنامه درسی

- واژه برنامه درسی (Curriculum) از ریشه لاتین Race Course به معنای میدان مسابقه یا فاصله و مقدار راهی است که افراد باید طی کنند تا به مقصد مورد نظر دست یابند.

برداشت ها از برنامه درسی

1- دسته اول برداشت تک بعدی (دیدگاه سنتی)

2- دسته دوم دیدگاه جدید در مورد برنامه درسی

1- دسته اول برداشت تك بعدی (دیدگاه سنتی)

1- برنامه درسی به عنوان مجموعه ای از دروس یا برنامه ای برای مطالعه.

2- برنامه درسی به عنوان فهرست رؤس مطالب درسی

3- برنامه درسی به عنوان محتوای يك درس یا مجموعه ای از دروس

4- برنامه درسی به عنوان برنامه زمانی معین برای تدریس دروس

5- برنامه درسی به عنوان مجموعه ای از اهداف

6- برنامه درسی به عنوان نتایج یادگیری مورد انتظار

7- مجموعه ای از صلاحیت های عملی که دانش آموز کسب می کند (تربیت برای کار و بقا).

8- برنامه درسی به عنوان يك طرح (شامل اهداف، فرصت های یادگیری و ارزشیابی)

9- برنامه درسی به عنوان تجربیات یادگیری برنامه ریزی شده (برنامه درسی رسمی)

نتیجه گیری از تعاریف برنامه درسی در دیدگاه سنتی

به عنوان يك طرح برای تدارک مجموعه ای از فرصت های یادگیری برای افراد تحت التعلیم

دسته دوم دیدگاه جدید در مورد برنامه درسی :

- 1- برنامه درسی به عنوان مجموعه ای از تجارب یادگیری (برنامه درسی رسمی و غیررسمی یا برنامه درسی پنهان)
- 2- برنامه درسی بعنوان باز تولید فرهنگی (انتقال آداب و سنن اجتماع به دانش آموزان)
- 3- برنامه درسی به عنوان يك عامل بازسازی اجتماعی (بررسی فرهنگ، نقد و ارائه دیدگاه جدید)
- 4- برنامه درسی بعنوان يك شیوه تفکر درباره مسائل مختلف (یادگیری شیوه یادگیری یا ایجاد تفکر منطقی)
- 5- برنامه درسی بعنوان فرهنگ: توجه به نژاد، قومیت، جنسیت، طبقه اجتماعی، مذهب و تصورات در آموزش.

نتیجه گیری از تعاریف برنامه درسی در دیدگاه جدید:

- فهم ابعاد مختلف آموزش مدرسه ای

تعریف واحد یادگیری:

عبارت است از پیشبرد زنجیره وار قسمتهای یک درس، برای بسط يك موضوع که در آن مفاهیم، مهارت ها و ارزش ها با بیانی روشن و دقیق بیان شده است.

مثال از واحد یادگیری: ساختمان بدن موجودات زنده

واحد یادگیری، در عین توجه به هدف های دانشی، باید زمینه های لازم را برای پرورش و توسعه هدف های مهارتی و نگرشی موردنظر در برنامه ای که بر اساس آن تنظیم شده فراهم کند. یکی از راه های دستیابی به تعادل در پرورش هدف های دانشی، مهارتی و نگرشی به طور همزمان، طراحی فعالیتهای یادگیری است که در آنها، از طریق به کارگیری مهارت ها، هدف های دانشی و نیز نگرشی محقق می شوند. به عبارت دیگر، لازم است که هدف های دانشی، مهارتی و نگرش با دیدگاهی تلفیقی مورد توجه قرار گیرند.

چرایی طراحی واحد یادگیری

طراحی واحد یادگیری در نظام های غیر متمرکز يك نیاز ضروری برای تهیه محتوای آموزشی است به خاطر این که در این

نظام ها موضوعات مشخص اما محتوا توسط معلم یا با همکاری معلم و فراگیر تهیه می شود. یعنی برای این که مشخص شود

چه محتوایی تهیه و چگونه تهیه، اجرا و ارزشیابی شود باید فرد طراح اطلاعات کافی از طراحی واحد یادگیری داشته باشد

در عمل به مشکل برخورد خواهد کرد .

در نظام های متمرکز هم در موارد زیر نیاز به طراحی واحد یادگیری است که باید معلم مربوطه دانش کافی در این زمینه داشته تا بتواند اقدام به تهیه واحد یادگیری نماید:

- 1- آموزش برخی مفاهیم به تشخیص معلم یا به توصیه کتب درسی.
- 2- در برخی دروس مثل پژوهش و تفکر، کار و فناوری، هنر، تربیت بدنی و.. که یا فاقد کتاب درسی اند و یا پیشنهاداتی در کتاب درسی جهت انجام پژوهش یا کار عملی صورت گرفته نیاز است که معلم از شیوه طراحی واحد یادگیری اطلاعاتی داشته باشد.
- 3- در فعالیت های فوق برنامه مثل آموزش های بهداشتی، مذهبی، زیست محیطی، رشد جمعیت و ...
- 4- در تهیه کتب کمک آموزشی
- 5- در طراحی کارهای آزمایشگاهی و عملی
- 6- جهت اظهار نظر و اصلاح کتاب های درسی

استانداردهای محتوا و سازماندهی آن

1- ایده کلیدی

2- مفاهیم اساسی

3- ترسیم نقشه مفهومی

4- حقایق و اطلاعات

5- مهارت های اساسی

6- پیامدهای یادگیری

1- ایده کلیدی

ایده کلیدی کلمه/عبارت/جمله ای است که امکان سازماندهی مفاهیم، اصول، تعمیم ها و حقایق را در درون و بیرون حوزه یادگیری فراهم می کند. ایده ی کلیدی می تواند یک کلمه/یک عبارت/یک جمله باشد. مثلا واژه ی "سلامت" می تواند برای درس تربیت بدنی یک ایده کلیدی محسوب شود. همچنین واژه هایی مانند "موقعیت"، "مکان"، "ناحیه" و .. ممکن است در درس جغرافیا نقش ایده کلیدی را داشته باشند. عبارت "الگوها و روابط" می تواند در درس ریاضی یک ایده کلیدی محسوب شود. می توان گفت که ایده های کلیدی آنقدر دامنه وسیعی دارند که سایر مفاهیم یک نقشه ذهنی را در دل خود جای می دهند و کل محتوی حول آنها می چرخد.

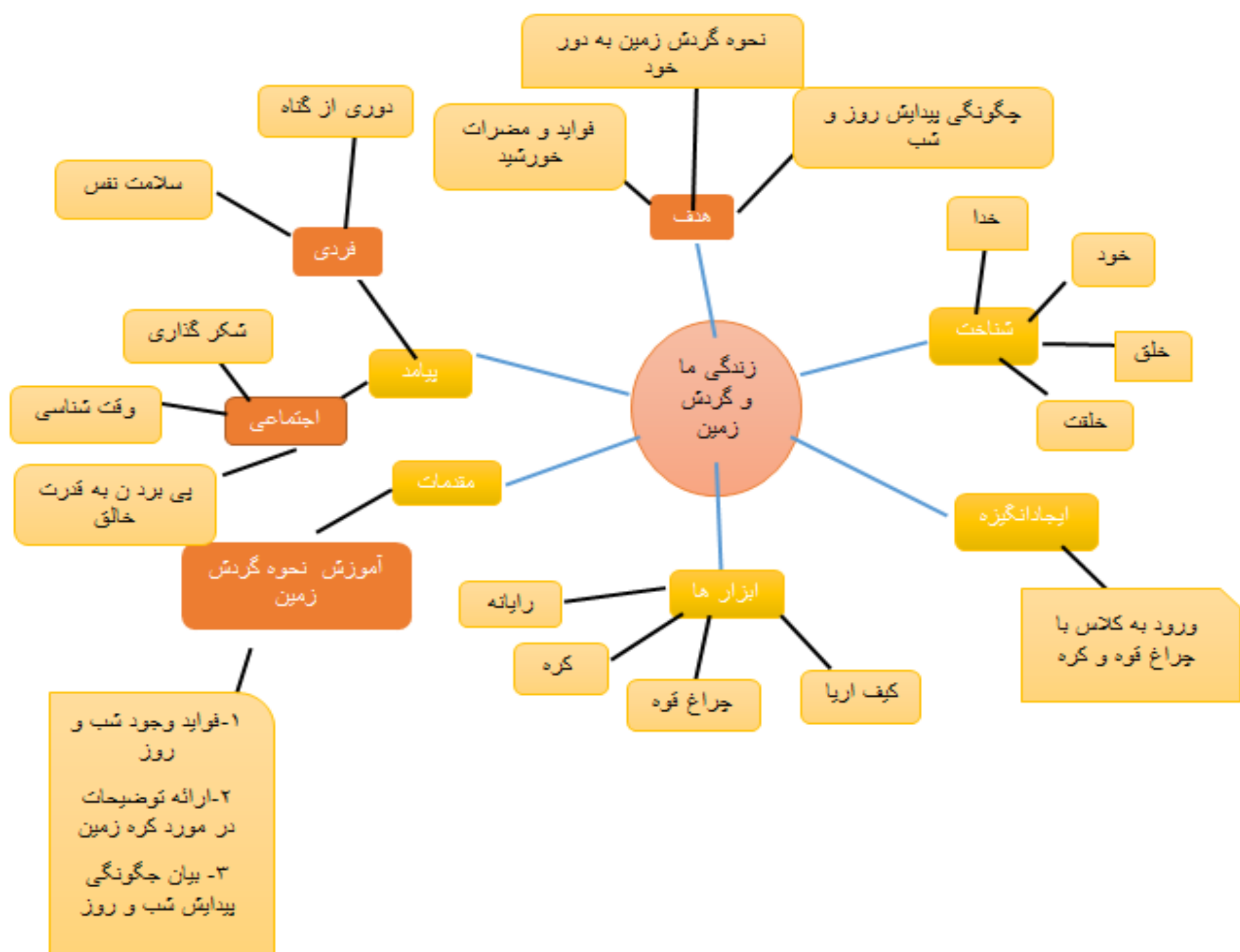
2- مفاهیم اساسی

مجموعه ای از مفاهیم هر درس که زیربنا و شاکله اصلی آن درس را تشکیل می دهد. این مفاهیم در اهداف هر درس دیده می شوند. به عبارت دیگر مفاهیم اساسی رئوس مطالب هر درس می باشند.

مثال: در درس «نور» کتاب علوم پایه دوم: نور، چشمه نور، موارد استفاده ی نور، سایه جزء مفاهیم اساسی این درس هستند.

3- نقشه مفهومی

نقشه های مفهومی روشی برای بازنمایی بصري اطلاعات هستند. نقشه مفهومی به ما کمک می کند تا همه مفاهیم، مهارت ها، ارزشها، اصول، قواعد و اطلاعاتی را که از نظر ما (به عنوان معلم) ارزش یادگیری دارند در یک نقشه (به صورت بصری) به هم پیوند بزنیم و یک شبکه معنایی ایجاد کنیم. سپس باید ارتباط آنها را کشف کنند. نقشه ذهنی باید طوری ترسیم شود که مشاهده گر با دیدن آن به ارتباط معنایی تمامی اطلاعات پی برد. در حقیقت نقشه ذهنی همان تصویر ذهنی کلی است که برای نشان دادن مفاهیم، اصول، عقاید، ارزش ها، قواعد و سایر اطلاعات و داده هایی که دارای ارزش یادگیری هستند رسم می کنند و در درون آن ارتباط مفاهیم و مهارت ها را مشخص می کنند. با نگاه به نقشه ذهنی باید مشخص شود که معلم روی چه مفاهیم و مهارت های اساسی متمرکز شده است. نقشه ذهنی کانون دارد. این کانون که تقریباً نقطه پیوند دهنده تمامی اطلاعات و داده ها ترسیم شده بر روی نقشه ذهنی است باید با توجه به ارتباط معنایی مفاهیم، مهارت ها و ... شناسایی شود. علت انتخاب کانون نیز باید مشخص باشد.

4- حقایق و اطلاعات جزئی

در نقشه مفهومی، بعد از مشخص شدن کانون که نقطه پیوند دهنده تمامی اطلاعات و داده ها ترسیم شده می باشد، کلیه مفاهیمی که به کانون مرتبط هستند و در رده های جزئی تر قرار می گیرند، حقایق و اطلاعات جزئی نام دارند.

مثال:

ایده اصلی	مفاهیم اصلی	خرده مفاهیم
حواس پنجگانه	دیدن شنیدن چشیدن بوییدن لمس کردن	انواع مزه انواع بافت (قرنیه و...) عدسی و نور خورشید مولکول های بو

5- مهارت های اساسی

مجموعه فعالیت هایی که دانش آموزان برای یادگیری انجام داده تا به هدف رفتاری مورد نظر دست یابند.

6- پیامدهای یادگیری (اهداف آموزشی)

یکی از مهم ترین قدم ها در مسیر طراحی درس، تعیین اهداف آموزشی است. تعیین اهداف آموزشی نه تنها به معلمان کمک می کند، دقیقاً برنامه درسی خود را تعیین کنند، فعالیت های آموزشی را بر اساس اهداف درس تنظیم نمایند، بلکه به دانش آموزان کمک می کند، انتظارات معلم را شناخته و برنامه یادگیری خود را بر اساس اهداف درس مشخص کنند.

اهداف هر درس دو سه نمونه اند:

1) **اهداف کلی:** اهداف نهایی درس هستند. حالت کلی و مبهم داشته و از چند هدف جزئی تشکیل شده اند.

2) **اهداف جزئی:** اهدافی هستند که حالت صریح و روشن داشته و قابل اندازه گیری هستند.

3) **اهداف رفتاری:** هدف جزئی که دارای چهار جزء اساسی مخاطب فعل رفتاری، شرایط و معیار باشد را هدف رفتاری می گوئیم. (ABCD)

Higher Order Thinking Skills

Evaluation

Synthesis

Analysis

Application

Comprehension

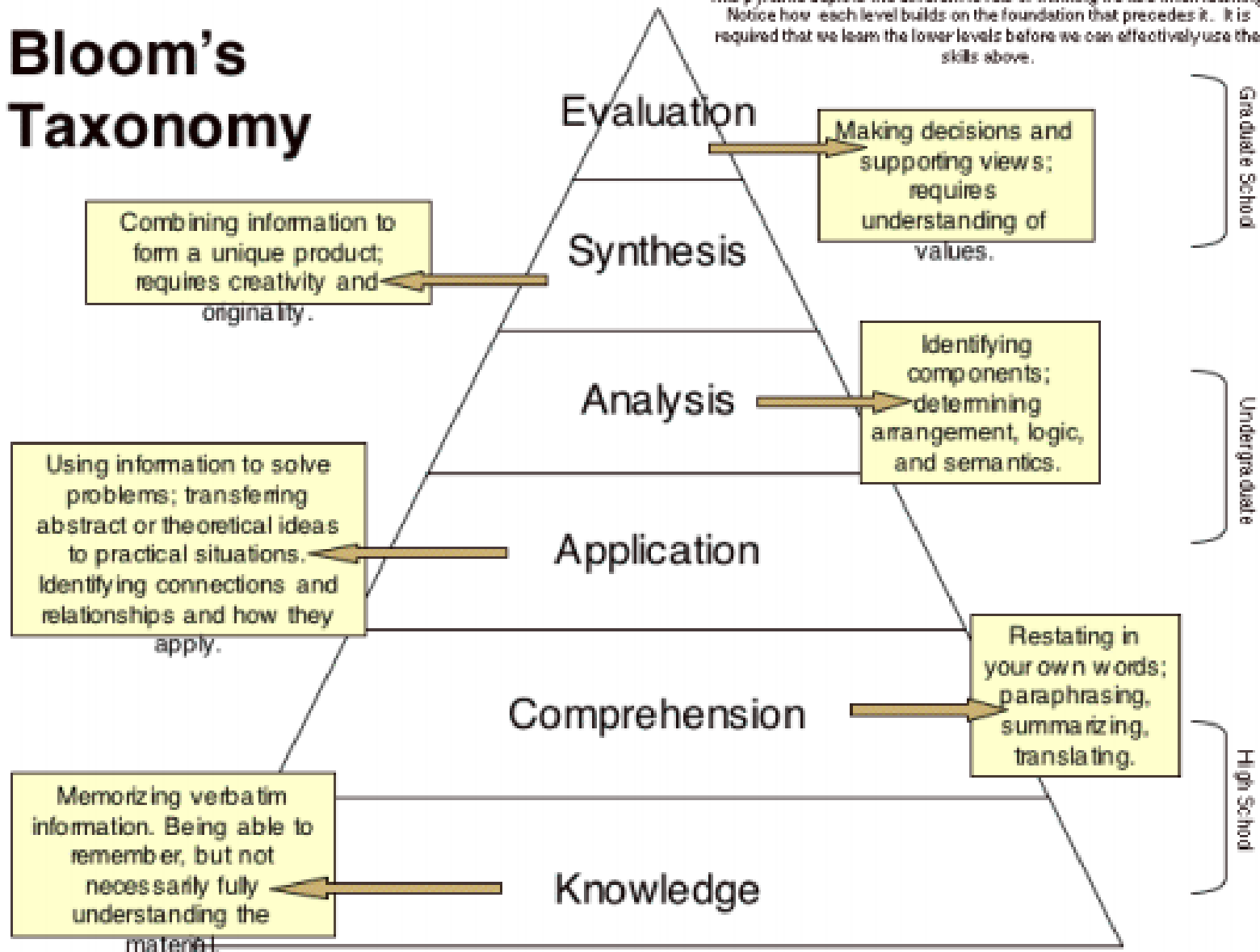
Knowledge

Lower Order Thinking Skills

Bloom's Taxonomy

This pyramid depicts the different levels of thinking we use when learning. Notice how each level builds on the foundation that precedes it. It is required that we learn the lower levels before we can effectively use the skills above.

مثال از انواع اهداف کتاب ابتدایی درس

ریاضی
هدف کلی: دانش آموزان در این درس با تقسیم با باقی مانده آشنا می شوند.

اهداف جزئی؛ دانش آموزان در این درس:

✓ با باقی مانده تقسیم آشنا می شوند. (شناختی)

✓ به مراحل محاسبه تقسیم با باقی مانده مساحت دایره علاقه نشان می دهند.
(عاطفی)

✓ با خارج قسمت آشنا می شوند. (شناختی)

اهداف رفتاری؛ دانش آموزان در پایان درس:

✓ تفاوت بین خارج قسمت و باقی مانده را توضیح دهند. (شناختی- درک و فهم)

✓ بتوانند مراحل يك تقسیم با باقی مانده را به درستی انجام دهند. (شناختی- کاربرد).

✓ در فعالیت های فردی و گروهی با اشتیاق شرکت می کند. (عاطفی- واکنش)

فرصت های یادگیری

شامل فعالیتهای، تجربه ها، درسها و تعاملهای بین فراگیران و شرایطی که توسط معلمان ترتیب داده شده است.

اصول ایجاد فرصتهای یادگیری از نظر تایلر:

1- فراهم آوردن فرصتهای یادگیری برای دانش آموزان با توجه به اهداف، تمرین لازم و فعالیتهای اکتشافی

2- افراد از یک فعالیت و موقعیت یادگیری یکسان بهره مند نمی شوند. جهت ایجاد رضایت خاطر، سازگار شدن سبک یادگیری با فعالیتهای یادگیری مهم است.

3- اتصال محتوای جدید با تجربیات و محتوای قبلی

4- با توجه به هدف، فعالیتهای یادگیری مختلفی می تواند مورد استفاده معلم قرار بگیرد.

5- از یک فعالیت یادگیری نتایج چندگانه ای به دست خواهد آمد.

فعالیت های یادگیری :

فعالیت های یادگیری، روشها و شیوه هایی هستند که شاگردان در حین یادگیری به کار می گیرند تا به هدف های مورد نظر دست یابند. طراح آموزشی موظف است روشهای لازم یادگیری محتوای آموزش را برای شاگردان پیش بینی کند و آن را به عنوان بخشی از آموزش و در جای مخصوص خود در آموزش بگنجاند. فعالیت های یادگیری به این منظور به کارگرفته می شوند که ایجاد یادگیری مورد نظر در فراگیران را سرعت ببخشند و یا اینکه توجه و تمرکز فراگیران را در جریان یادگیری به سمت جهت گیری های لحاظ شده در برنامه معطوف نماید.

راهبردهای آموزشی

«راهبرد» در لغت به معنای «شیوه عمل در موقعیت خاص» است. به بیان کلی تر، راهبرد یک برنامه با نقشه کلی است که از مجموعه ای عملیات تشکیل و برای رسیدن به یک هدف معین مطرح می شود. پس وقتی این نقشه برای رسیدن به آموزش باشد، راهبرد آموزشی است.

راهبرد آموزشی یکی از عوامل مهم در فرایند طراحی به شمار می رود. زیرا تعیین کننده نوع وظایف معلم و زمینه ساز فعالیت های دانش آموزان در کلاس درس است.

انواع راهبرد های آموزشی

انواع راهبرد های آموزشی که شامل آموزش مستقیم، آموزش غیر مستقیم، آموزش تعاملی، یادگیری تجربی و مطالعه مستقل می باشد.

1- آموزش مستقیم:

راهبرد آموزش مستقیم دارای بالاترین میزان مربی محوری و بیشترین کاربرد در آموزش می باشد. این راهبرد شامل روش هایی نظیر سخنرانی، پرسش و پاسخ، تدریس صریح شفاهی، عملی و نمایش می باشد. راهبرد آموزش مستقیم برای بسط اطلاعات و یا آموزش گام به گام مهارت ها مناسب است. این راهبرد همچنین برای ارائه روش های دیگر تدریس و یا فعال کردن متربیان در جریان کسب و تفسیر دانش مناسب است.

2- آموزش غیر مستقیم:

خلاقیت، استقرا، حل مسئله، تصمیم گیری و اکتشاف، اصطلاحاتی هستند که گاهی اوقات به جای توصیف آموزش غیر مستقیم به کار می روند. در آموزش غیر مستقیم، نقش مربی از سخنرانی/ هدایتگر به نقش تسهیل گر/ حمایتگر و منبع مرجع تغییر می کند. راهبرد های آموزش غیر مستقیم یادگیرنده محور محسوب می شوند تا مربی محور، اگر چه هر دو راهبرد می توانند با هم ترکیب شوند. در آموزش غیر مستقیم ممکن است با آموزش مستقیم زمان بیشتری صرف شود، مربیان مقداری کنترل و نظارت خود را از دست بدهند و نتایج کار چندان قابل پیش بینی و قابل اطمینان نباشد. آموزش غیر مستقیم همچنین برای توسعه اطلاعات جزئی، آموزش گام به گام مهارت ها، خلاصه کردن محتوا و یادآوری بی واسطه، راهبرد مناسبی نیست.

راهبرد آموزش غیر مستقیم زمانی مناسبتر بیشتر پیدا می کند که:

- ✓ نتایج تفکر مورد نظر است.
- ✓ فرایند نیز مانند محصول دارای اهمیت است.
- ✓ متربیان به تحقیق یا کشف چیزی و استفاده از آن در آموزش های بعدی نیاز دارند.
- ✓ بیشتر از یک بار برای پاسخگویی فرصت وجود دارد.
- ✓ بر ادراک فردی و نگهداری طولانی مدت مفاهیم و تعمیم ها تاکید می شود.
- ✓ درگیر شدن با مسئله و انگزه برای انجام کار، نهادینه و خود جوش شده است.
- ✓ توانایی تصمیم گیری و حل مسئله اهمیت دارد.

3- آموزش تعاملی

آموزش تعاملی روی بحث گروهی و مشارکت افراد تاکید دارد. بحث گروهی و مشارکت به فرصتی برای توسعه ایده ها، تجربیات، کسب دانش یا بینش از مربی و همسالان برای زایش ایده های جدید تفکر تبدیل است.

در این راهبرد لازم است:

- مربی رؤس مطالب را خلاصه کند.
- زمان بحث را تنظیم کند.
- اندازه و نوع ترکیب گروهها را مشخص کند.
- از گروهها گزارش کار بخواهد.
- هنگام کار آن ها را راهنمایی کند.

آموزش تعاملی نیازمند تقویت مهارت های مشاهده، گوش دادن و مهارت دخالت موثر در بحث هم در یادگیرنده و هم در مربی است.

موفقیت راهبرد آموزش تعاملی و روش های متعدد آن تا حد زیادی به

تسلط مربی در آموزش و مهارت گروه بستگی دارد.

4- یادگیری تجربی

یادگیری تجربی، جزء به کل (استقرائی)، یادگیرنده مدار و فعالیت محور است.

تفکر در باره ی فرایند و نتایج یک آزمایش یا فعالیت میدانی و استفاده از آموخته ها در موقعیت جدید از دیگر عوامل مهم در یادگیری تجربی است.

برخی خصوصیات یادگیری تجربی عبارتند از:

- شرکت یادگیرنده در یک فعالیت، برخورد نقادانه با فعالیت و بیان آموخته ها و احساسات خود

- بررسی و تجزیه ی اطلاعات و کشف نکات مفید و به کارگیری آموخته ها در موقعیت جدید

- در یادگیری تجربی فرایند یادگیری بیشتر از نتیجه یادگیری دارای اهمیت است.

- مربی می تواند از یادگیری تجربی به عنوان راهبرد آموزش هم در داخل کلاس و هم در بیرون کلاس استفاده کند.

5- مطالعه مستقل

منظور از این راهبرد طیفی از روش هاست که برای تشویق متربیان به کسب اتکاء به نفس و پیشرفت فردی به کار می رود.

منظور از مطالعه مستقل، مطالعه برنامه ریزی شده توسط شاگرد با نظارت مربی است. برای آنکه مربی بتواند با تغییرات پیرامون خود سازگاری پیدا کند و توانمندی خود را در مقابله با تغییرات حفظ کرده و ارتقا دهد، لازم است توانایی یادگیری مادام العمر را کسب کند.

فراهم کردن منابع و مواد آموزشی برای یادگیری مستقل بسیار اهمیت دارد. همچنین توانایی دست یابی به اطلاعات و بازی و پردازش اطلاعات اهمیت دارد.

برای کسب این توانایی، تکالیف متنوع و گسترده لازم است.

تکالیف باید با توانایی های فردی متربیان متناسب باشد و بتواند مهارت های آن ها را به کار بگیرد و به نوبه خود مهارت ها را ارتقا بدهد.

سبک‌های یادگیری

سبک‌های یادگیری شامل باورها، اعتقادات و رجحانها و رفتارهایی می باشد که افراد به کار می برند تا در يك موقعیت معینی به یادگیری خود کمک کنند.

انواع سبک های یادگیری بر اساس ادراک های حسی:

- سبک یادگیری دیداری
- سبک یادگیری شنیداری
- سبک یادگیری جنبشی-بساوایی

تقسیم بندی دیگر انواع سبک های یادگیری

سبک های تکانشی و تاملی:

یادگیری تکانشی در مقابل سبک تاملی است و یادگیرندگان تکانشی سریع کار می کنند اما اشتباهات زیادی مرتکب می شوند یادگیرندگان تاملی هستند اما اشتباهات کمتری مرتکب می شوند. هر دو سبک عمدتاً در محیط خانه شکل می گیرند ولی مدرسه نیز تاثیر دارد و هیچ یک از دو سبک بر دیگری برتری ندارد.

تعریف فراشناخت

فراشناخت به شناختن شناخت یا دانستن درباره دانستن گفته می‌شود. به‌طور دقیقتر، فراشناخت، دانش فرد درباره چگونگی یادگیری خود است. اصطلاح فراشناخت، دانش فرد درباره فرآیندهای شناختی خود و چگونگی استفاده بهینه از آنها برای رسیدن به اهداف یادگیری است. به عبارت دیگر فراشناخت، دانش یا آگاهی فرد از نظام شناختی خود است.

راهبردهای فراشناختی شامل سه راهبرد زیر می شود:

1- راهبردهای برنامه ریزی: شامل تعیین هدف برای یادگیری مطالعه، پیش بینی زمان لازم برای مطالعه، تعیین سرعت مناسب مطالعه، تحلیل چگونگی برخورد با موضوع یادگیری و انتخاب راهبردهای یادگیری مفید است.

2- راهبردهای کنترل و نظارت: منظور ارزشیابی یادگیرنده از کار خود برای آگاهی یافتن از چگونگی پیشرفت خود و زیر نظر گرفتن و هدایت آن است.

3- راهبردهای نظم دهی: انعطاف پذیری در رفتار، یادگیرنده را موجب می شود و به او کمک می کند تا در هر زمان که برایش ضرورت داشته باشد، روش و سبک یادگیری خود را تغییر دهد(سیف، 1380).

تکالیف یادگیری: از آن دسته از فعالیت های هدف داری که با نظر گسترش توجه دانش آموزان برای تثبیت یادگیری و شکوفا شدن استعداد های درونی آنان داده می شود.

تکالیف درسی از منظر تعداد دانش آموزان درگیر به سه دسته تقسیم می شود:

1- تکالیف عمومی: تکالیفی که برای تمامی دانش آموزان کلاس در نظر گرفته می شود.

2- تکالیف گروهی: فعالیت گروهی در کلاس درس امروزه بسیار مورد اقبال معلمان است، معلمان تلاش می کنند تعداد محدودی از بچه ها را در يك گروه خاص سازمان داده و آن ها را برای انجام فعالیت های خاص به مشارکت وادار کنند. تکالیف گروهی براساس نوع گروه و هدف گروه ارائه می شود. مهم این است که تکالیف گروهی باید قابلیت انجام گروهی را نیز داشته باشد و آن ها را به تعامل و همفکری وادارد.

3- تکالیف انفرادی: این تکالیف براساس شناخت معلم از ویژگی های دانش آموز ارائه می شود. وجود تفاوت های فردی در بین دانش آموز، این دسته از تکالیف را ضروری می نماید.

تکالیف درسی را از نظر محتوا می توان به چهار گروه تقسیم کرد

1- تکالیف تمرینی: این نوع تکالیف قدیمی ترین و رایج ترین تکالیف درسی در مدارس هستند. معمولاً به صورت کتبی و جهت تثبیت یادگیری به روش تکرار و تمرین انجام می گیرد این تکالیف در صورت کثرت استفاده ملال انگیز و خسته کننده است و اگر بیش از حد استفاده شود همان مشق های پرمشقتی است که همه ما تجربه آن را در ذهن داریم. لذا از این نوع تکالیف در حد و اندازه خود باید استفاده کرد و پیشنهاد می شود عمده این گونه تکالیف در مدرسه انجام گیرد.

2- تکالیف آماده سازی و آمادگی : این گونه تکالیف بیشتر برای درسهای روزهای بعد به کار می رود؛ مثلاً اگر قرار است هفته آینده درس گیاهان تدریس شود شما می توانید از پیش به دانش آموزان خود بگویید که بخش گیاهان را ورق بزنند یا این که تعدادی برگ یا دانه گیاهان را جمع آوری کرده ،به کلاس درس بیاورند و یا تکالیفی شبیه این را انجام دهند. شما با این کار در آنها آمادگی ایجاد کرده اید.

3- تکالیف بسطی و امتدادی: این نوع تکالیف شاگردان را از سطح کلاس بالاتر می برد و دانش و مهارت و تجربه آن ها را توسعه می دهد. این تکالیف می تواند به صورت پروژه به دانش آموزان ارائه شود. مثلاً به دانش آموزانی گفته شود که در کتابخانه کتابی درباره سنگ ها پیدا کنند و قسمت هایی از آن را به کلاس ارائه دهند.

4- تکالیف خلاقیتی: این تکالیف دانش آموزان را وادار می کند به روش واز راه جدیدی کاری را انجام دهد یا اثر کاملاً جدیدی از خود ارائه دهند. در درس هنر این تکالیف جایگاه خاصی دارد.

ارزشیابی

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

Academic achievement evaluation

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی عبارت از سنجش عملکرد یادگیرندگان و مقایسه نتایج حاصل با هدف های آموزشی از پیش تعیین شده به منظور تصمیم گیری در این باره که آیا فعالیت های آموزشی معلم و کوششهای یادگیری دانش آموزان به نتایج مطلوب انجامیده اند و به چه میزان.

انواع ارزشیابی

1- ارزشیابی آغازین

این نوع ارزشیابی همانگونه که از نام آن نیز مشخص است، نخستین ارزشیابی معلم است که پیش از فعالیت های آموزشی او به اجرا در می آید .

معلم در این نوع ارزشیابی به آموخته های پیشین دانش آموزان واقف می گردد .

2 . ارزشیابی تکوینی:

ارزشیابی تکوینی ، که ارزشیابی منظم و مداومی است و برای تشخیص آموخته های دانش آموز در پایان هر بخش یا هر فصل از برنامه و در طول سال تحصیلی انجام می گیرد

3 . ارزشیابی پایانی (تراکمی):